

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Trnavský samosprávny kraj
4. Názov projektu	Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou v Trnavskom samosprávnom kraji 2
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGY5
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub bez písomného výstupu: Pedagogický klub systémové vzdelávanie v oblasti komunikácie a boja proti extrémizmu
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	10.11.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	SOŠtechnická, Esterházyovcov 712, Galanta - miestnosť/učebňa:- učebňa 0/1
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Agnesa Lovászová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://sostechga.edupage.org/ www.trnava-vuc.sk
11. Manažérske zhrnutie: krátka anotácia, 1. Poruchy správania, patogénne javy, klasifikácia porúch správania, ich príčiny 2. Najčastejšie poruchy správania na SOŠTech Galanta 3. Skúsenosti členov klubu - bezpečnosť a prevencia, odhaľovanie negatívnych javov v správaní sa žiakov a príznakov šikanovania 4. Práca so žiakmi – rozbor, analýza problémov v jednotlivých triedach 5. Komunikácia – efektívna komunikácia, aktívne počúvanie, empatická a asertívna komunikácia 6. Formy a metódy vyučovania – individuálna práca so žiakmi 7. Učebné pomôcky 8. Mimoškolské podujatia – besedy, výchovné koncerty	
klúčové slová žiak, učiteľ, školský zákon, poruchy správania žiakov, šikanovanie, hyperaktivita, nedisciplinovanosť, pohyblivosť, neprimerané emocionálne prejavy, impulzivnosť, netaktné, nevhodné správanie, pasivita, nevšímavosť, ľahostajnosť, slabá vôľa, nadmerná nesmelosť, plachosť, nedostatky vnímania, pozornosti, pamäti, psychomotorická nezručnosť, nešikovnosť, deštruktívne tendencie v správaní, nerozvinuté alebo nedostatočne rozvinuté vyššie city – estetické, etické, neadekvátna hodnotová orientácia, zlé pracovné návyky – pohodlnosť, nezáujem o učenie, nesamostatnosť v konaní, povrchnosť v práci, prelietavosť v činnostiach	

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Na stretnutí klubu sme vychádzali z metodického príručky pre triednych učiteľov, z metodicko-informatívneho materiálu ŠPÚ o žiakoch s poruchami správania, z metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov a z vlastných skúseností

1. Poruchy správania, patogénne javy, klasifikácia porúch správania, ich príčiny

V metodicko-informatívnom materiály definujú poruchy správania z pedagogického hľadiska chápeme ako široké, etiologicky rôznorodé spektrum maladaptívneho správania, pričom jednotlivec je rezistentný voči bežnému výchovnému pôsobeniu a jedná sa o trvalejší ráz a prejav osobnosti. Členovia klubu sa úplne stotožnia s uvedenou definíciou. Takýto narúša školskú disciplínu, priebeh vyučovacieho procesu, klímu a atmosféru triedy. Poruchy správania delia na 3 skupiny :

1. špecifické (vývinové) poruchy správania, ktorých prvotnou príčinou nie sú nevhodné sociálne vplyvy (výchova), ale drobné poškodenia neurologického charakteru, resp. biochemické zmeny centrálného nervového systému (CNS); následkom sú poruchy v oblasti emocionálneho vývinu, motoricko-percepčnej oblasti a v rozvoji poznávacích funkcií;

2. poruchy správania prvotne zapríčinené nevhodnými výchovnými vplyvmi alebo nedostatočnou, či nesprávnou výchovou, ktoré sa prejavujú: - problémami v adaptácii na základe nedostatočne utvorených alebo nesprávne utvorených návykov a spôsobilostí (tzv. dificity) - asociálnym až antisociálnym postojom a konaním jednotlivca;

3. iné poruchy správania.

Najväčšia časť metodického materiálu je venovaná špecifikám výchovy a vzdelávania žiakov s hyperkinetickou poruchou správania (ADHD). Zo všetkých žiakov s poruchami správania (v rámci široko poňatej definície) práve títo žiaci tvoria väčšinu. Hyperkinetická porucha nezriedka v protiklade s intelektovými schopnosťami, motiváciou negatívne ovplyvňuje školský výkon žiaka a jeho sociálne vzťahy. Na našej škole máme žiaka s ADHD. Žiaci s ADHD často hovoria alebo konajú impulzívne, bez toho, aby mysleli na dôsledky. Zvyčajne formálne ovládajú zásady spoločensky žiaduceho správania, ale majú problém uplatniť ich v konkrétnej situácii. Títo žiaci všeobecne majú problémy so sebaovládaním. Špecifický, individuálny prístup učiteľa na vyučovaní v rámci školského vzdelávania, vhodná úprava prostredia úplne eliminovala negatívny vplyv poruchy na školský výkon žiaka.

V metodickom materiáli sa rozoberajú aj niektoré ďalšie druhy porúch správania, spôsobené predovšetkým nedostatkami výchovy, ktoré môžu mať podobné prejavy. Korekcia týchto porúch správania sa zakladá predovšetkým na špecifických reedukačných postupoch, pričom okrem individuálneho prístupu učiteľa na vyučovaní sa odborné intervencie realizujú predovšetkým v čase mimo vyučovania v spolupráci s ďalšími odborníkmi (psychológ, špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, pedopsychiater a i.) a inštitúciami - predovšetkým so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie, t.j. s centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP), centrom špeciálno-pedagogického poradenstva (CŠPP) ako aj s pedopsychiatrickými ambulanciami.

V súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u integrovaných žiakov zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania.

K hodnoteniu a klasifikácii zníženou známku zo správania pristupujeme v úzkej spolupráci i s rodičom (zákonným zástupcom žiaka), a to v prípade závažného porušenia školského poriadku ako napr. neospravedlnené hodiny, fyzické alebo psychické ublíženie iným osobám a pod.

Pri hodnotení správania je efektívnejšie pozitívne hodnotiť dobré správanie ako trestať nežiaduce prejavy v správaní.

Pri slovnom skúšaní skúšame žiaka kratšie. Ak žiak píše test, alebo inú písomnú skúšku, má dlhší čas na vypracovanie úlohy. Žiakovi umožňujeme opakovať slovnú odpoveď aj písomku, ak bol nedostatočný výsledok zapríčinený neschopnosťou sústrediť sa z dôvodu určitých rušivých vplyvov počas skúšania alebo aktuálneho zdravotného, či psychického stavu žiaka.

Pri priebežnom hodnotení učebných výsledkov aj správania ako aj pri záverečnej klasifikácii sa kladie dôraz na motivačnú zložku hodnotenia.

Učitelia ostatným žiakom v triede vhodným spôsobom vysvetlí špecifický prístup v hodnotení žiaka s poruchami učenia.

V prípade, že žiak má vypracovaný individuálny vzdelávací program, všetky špecifické úpravy výchovno-vzdelávacieho procesu, vrátane hodnotenia a klasifikácie sa zaznamenávajú v tomto programe.

Poruchy učenia – dyslexia, dysgrafia, dysortografia, dyskalkúlia sa môžu vyskytovať samostatne, ale aj kombinovane, napr. s hyperkinetickou poruchou (ADHD) alebo Aspergerovým syndrómom.

Skupina porúch vyvolaných stresovou situáciou (tak zvané neurózy), ktorú predstavujú napr. dlhodobé konflikty, najmä z pohľadu jednotlivca neriešiteľné konfliktné situácie (situácie vznikajúce v rodine pre príliš prísnu výchovu, neadekvátne požiadavky na dieťa, alkoholizmus v rodine, rozvod rodičov ap.) a v škole, napr. neprimerané požiadavky na žiaka, nevhodný výchovný prístup učiteľa, zosmiešňovanie, prípadne až šikanovanie zo strany spolužiakov a pod. Ďalším zdrojom vzniku neuróz môžu byť psychotrauma, t.j. náhle silné negatívne citové zážitky – napr. havária, smrť blízkych príbuzných ap. Prejavy neuróz sú rôzne. Psychické prejavy sú napr. strach, úzkostné stavy, podráždenosť, napätie, depresie.

Telesné ťažkosti môžu byť napr. bolenie hlavy, bolesti žalúdka, nechutenstvo, neprimeraná únava, zvracanie, tiky, trasenie rúk, kŕče a iné. Aj zajakavosť alebo pomočovanie sa, cmúľanie prstov, ohryzanie nechtov môžu byť prejavom neurózy a dôsledkom stresovej situácie. Neurózy sú liečiteľné. V prvom rade je potrebné nadviazať kontakt s rodičmi (zákonným zástupcom), odporučiť odborné vyšetrenie lekárske, psychologické. Pri pozorovaní uvedených a podobných prejavov v správaní sa odporúča učiteľovi konzultovať problém s psychológom, prípadne liečebným pedagógom, podľa potreby s lekárom. Ak je primárna príčina neurózy v školskom prostredí, je potrebné sa predovšetkým zamerať na vyriešenie stresovej alebo konfliktnej situácie a podľa potreby odporučiť žiaka do starostlivosti psychológa alebo liečebného pedagóga, či lekára.

Aj chronické ochorenia môžu mať vplyv na správanie žiaka. Impulzivnosť, nepokoj, precitlivosť, častá zmena nálad, podráždenosť, nedostatky pozornosti, rýchla únava môžu byť dôsledkom chronických ochorení ako napr. diabetes, epilepsia, choroby srdca, onkologické ochorenia, stavy po úraze a pod.

Aspergerov syndróm (AS) je súčasťou autistického spektra porúch, považuje sa za najmenej závažný variant. Od autizmu sa odlišuje chýbaním celkového oneskorenia vývinu reči, priemernými rozumovými a poznávacími schopnosťami. Výskyt je 2 – 3 na 1000 detí, pomer výskytu u chlapcov a dievčat je 10:1. Títo jednotlivci sú charakterizovaní slabým začlenením medzi vrstovníkov. Prítomná je trvalá neschopnosť nadviazať primerané vzťahy s rovesníkmi, chýbanie záujmu o zdieľanie emócií, záujmov a cieľov. Absentuje empatia – schopnosť vcítiť sa a schopnosť dostatočne porozumieť duševným pochodom druhých. Chýba porozumenie sociálneho kontextu rôznych bežných situácií. Deti s AS majú častejšie abnormálne reakcie, vtieravé a rušivé správanie. Charakteristické je zaujatie jednou dominantnou oblasťou alebo viacerými zvláštnymi záľubami, ktorým dieťa venuje nadmerný čas (napr. matematika, meteorológia, cestovné poriadky apod.). Časté je nepružné (rigidne) dodržiavanie svojských rituálov a sledu bežných denných činností. Problémy týchto detí sú rozpoznávané obyčajne až po nástupe na základnú školu alebo aj v neskoršom veku. Veľká časť detí s AS ukončí stredoškolské, ale aj vysokoškolské vzdelanie. Často je potrebná liečba pridružených porúch, najčastejšie úzkostných, tikov, ADHD a špecifických porúch učenia. Dôležitá je skorá diagnostika Aspergerovho syndrómu a vysokofunkčného autizmu. Umožňuje ich skorý manažment, ktorý zahŕňa špeciálne vzdelávacie postupy, špeciálno-pedagogické, liečebno-pedagogické a medicínske intervencie, zamerané na podporu verbálnej komunikácie a sociálnych interakcií.

2. Najčastejšie poruchy správania na SOŠTech Galanta – ak má v jednej triede viac žiakov rôznu kombináciu viacerých typov poruchy správania a pozornosti – vid' bod.4

3. Skúsenosti členov klubu – odhaľovanie problémov, negatívnych javov v správaní sa žiakov – riešené prípady na škole. Najosvedčenejšou metódou na našej škole je pozorovanie, rozhovor, žiacke práce a okamžité riešenie problémov, konfliktov za účasti rodičov a odborníkov.

4. Práca so žiakmi : k dnešnému dňu v dennej forme štúdia evidujeme 28 individuálne integrovaných žiakov na škole, v každej triede minimálne 1 žiak, z nich 2 majú ADHD a 2 PS, 5 žiakov má PAP.

PAP je často v kombinácii s vývinovými poruchami učenia. Ostatní žiaci majú vývinové poruchy učenia. V diaľkovej forme sú integrovaní 3 žiaci, z nich 1 ADHD a 2 vývinové poruchy učenia. Každý integrovaný žiak má vlastný individuálny plán vypracovaný v spolupráci odbornými zamestnancami CPPPaP v Galante a na základe návrhu a odporúčania špeciálneho pedagóga a psychológa. V jednej triede sa stretlo viac žiakov s potvrdenými poruchami správania, s potvrdenými poruchami učenia s oficiálne nepotvrdenými difícilitmi. Výchovno-vzdelávací proces v tejto triede je často narušený. Tu sa stretneme aj s náznakmi šikanovania, s hyperaktivitou, nedisciplinovanosťou, pohyblivosťou, neprimerané emocionálne prejavy, impulzivnosť, netaktné, nevhodné správanie, pasivita, nevšímavosť, ľahostajnosťou, slabou vôľou, nadmernou nesmelosťou, plachosťou, nedostatkami vnímania, pozornosti, pamäti, psychomotorickou nezručnosťou, nešikovnosťou, deštruktívnymi tendenciami v správaní, neadekvátnou hodnotovou orientáciou, zlými pracovnými návykmi – pohodlnosťou, nezaujmom o učenie, nesamostatnosťou v konaní, povrchnosťou v práci, prelietavosťou v činnostiach. Zistené informácie o prostredí, v ktorom títo žiaci vyrastali ako aj sociálno-kultúrne zázemie je nevyhovujúce. Zákonní zástupcovia spolupracujú so školou, prichádzajú na predvolania, avšak v niektorých prípadoch podporujú svoje deti v tejto ostatnými účastníkmi vyučovacieho procesu neprijateľnej činnosti. Dúfame, že po nástupe do školy sa zlepší situácia. Ak nie, tak budeme musieť spojiť učiteľské majstrovstvo pedagogického zboru a spoločnou silou, individuálnym prístupom, skupinovými preventívnymi aktivitami, sociálnym učením, častými rozhovormi prevychovať týchto žiakov.

5. Komunikácia – najviac sa osvedčila otvorená, úprimná, efektívna komunikácia a aktívne počúvanie pri každodenných rozhovoroch. Pri riešení prípadov zase empatická a asertívna komunikácia.

6. Formy a metódy vyučovania – využiť opäť aj vyučovacie aj výchovné metódy a to: hlavne individuálnu so žiakmi, projektové vyučovanie, zážitkové vyučovanie, mediálnu výchovu, podporiť rozvoj žiaka, posilniť postoje a spôsobilosti, ako sú sebaovládanie, pozitívne hodnotenie seba samého a druhých, komunikačné zručnosti, tvorivé riešenie medziludských vzťahov, súvislosti medzi hodnotami a normami, spôsobilosť byť demokratickým občanom, konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie. Metódy: metóda požiadaviek, hodnotenia, presvedčovania, rozhovor, vysvetľovania, kladného príkladu a vzoru, metóda cvičenia a navykania, metóda praktickej činnosti. didaktické hry, diskusie, situačné a inscenačné metódy, tvorivú dramatikú a dramatické hry, metódy na rozvoj tvorivého vnímania, videnia sveta a na rozvoj fantázie, cvičenia všímavosti, viacmyslové vnímanie, empatie, asociácie, predstavivosť, fantáziu a relaxáciu. Na rozvoj faktorov tvorivosti zapájať originalitu, Znižovať počet emočných zábran, bariéry vnímania, intelektu a bariéry kultúry a prostredia. Aplikovať humanistickú výchovu, využívať moderné informačno-komunikačné technológie a naďalej úzko spolupracovať s rodinou žiaka, s učiteľmi a podľa potreby s inými výchovnými inštitúciami a poradňami, hlavne s odborníkmi CPPPaP.

7. Učebné pomôcky – učebnice, vlastné učebné materiály, učebné texty z metodických centier, z výchovných inštitúcií, besedy s odborníkmi, rozbor zážitkov z besied, z výchovných koncertov, premietanie a následná analýza filmov, vlastné skúsenosti, skúsenosti žiakov, internet, didaktická technika a žiacka knižnica, metodické publikácie

8. Mimoškolské podujatia – besedy s odbornými zamestnancami z CPPPaP, výchovné koncerty...

13. Závěry a odporúčania:

Odporúčania

Dificility ovplyvňujú sociálne vzťahy, adaptáciu žiaka a jeho školský výkon, správanie dieťaťa však ešte neprekračuje spoločenské normy. Ak sa im nevenuje dostatočná a adekvátna odborná pozornosť, môžu byť základom vývinu závažnejších porúch správania. Žiak s takýmito výchovnými a výukovými ťažkosťami si preto vyžaduje zvýšený individuálny prístup učiteľa a v niektorých prípadoch aj ciele odborné intervencie, psychológa, špeciálneho pedagóga alebo liečebného pedagóga a to aj v prípade, keď sa nejedná o žiaka individuálne integrovaného.

V prvom rade je potrebné na základe odbornej diagnostiky rozlíšiť, či sa skutočne jedná o niektorý druh difcility alebo inú poruchu správania.

Predovšetkým je potrebné :

- získať a zhodnotiť informácie o prostredí, v ktorom dieťa vyrastá, o výchovných postupoch rodičov alebo iných dospelých, rodinnom prostredí, sociálno-kultúrnom zázemí, sociálnych vzťahoch, o doterajšom školskom priebehu výchovy a vzdelávania dieťaťa, školských výsledkoch a správaní žiaka na vyučovaní;
- zabezpečiť odborné psychologické vyšetrenie žiaka.

Nadalej systematicky, cieľavedome a zámerne pracovať so žiakmi.

Individuálny prístup k žiakom.

Spolupráca s rodičmi.

Využiť spoluprácu s odborníkmi CPPPaP v Galante a so školským psychológom. Ich odporúčania zapracovať do výchovných plánov tried a do individuálnych plánov.

Dôkladnú pozornosť venovať problematike aj v rámci e-learningu.

Pramene :

Metodická príručka pre triednych učiteľov

Metodicko-informatívny materiál pod názvom „Žiak s poruchami správania v základnej a strednej škole“ schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 10. apríla 2013 pod číslom 2013-3982/16490:4-914 s účinnosťou od 1. septembra 2013.

PPT CPPPaP Galanta : Prevencia šikanovania

3. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Agnesa Lovászová
4. Dátum	10.11.2020
5. Podpis	
6. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Agnesa Lovászová
7. Dátum	10.11.2020
8. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Trnavský samosprávny kraj
Názov projektu:	Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou v Trnavskom samosprávnom kraji 2
Kód ITMS projektu:	312011AGY5
Názov pedagogického klubu:	Pedagogický klub bez písomného výstupu: Pedagogický klub systémové vzdelávanie v oblasti komunikácie a boja proti extrémizmu

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia:

SOŠtechnická, Esterházyovcov 712, Galanta - miestnosť/učebňa:- učebňa 0/1

Dátum konania stretnutia: 10.11.2020

Trvanie stretnutia: od 14,40 hod do 17,40 hod

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	Mgr. Agnesa Lovászová		SOŠtechnická Galanta
2.	Mgr. Alžbeta Bánosova		SOŠtechnická Galanta
3.	Ing. Jana Tomová		SOŠtechnická Galanta